

# רובה- הסער

## והפלוגה הרובאית

מאת קולימפקדיניזיה מכס ואיבל

### הגברת עצמת-אש

מהם, איפוא, הגורמים שבכוחם מביא רובה-הסער תגבורת מכרעת לעצמת-אשה של פלוגה רובאית? הראשון הוא ריבוי כלי-הנשק האוטומטיים; ובמידה שהמדובר בהשוואת רובה-הסער עם תת-המקלע שבכבד — צפיפות אש וטוח מוגברים ופגיעת-קליע מחצנית יותר. אם נשווה את אש עשרת-רובייהסער של הכיתה לזו של המקלע הקל, הרי טוחם השימושי באש שוטפת אמנם יהיה פחות במקצת, אך חסרון זה יתאזן בהרבה על-ידי האפקט של "לכסות" אפילו מטרה מרוחקת על-ידי אש-בודדת מהירה של כלי-זינוק רבים. בשביל יחידה, הנתונה בקרב-ירי בטוח קצר ביו-תר, שבו רבות האבידות, חשוב על-כן, שיעמדו לר-שותה מקורות-אש אוטומטיים רבים יותר ולא רק כלי קיבוצי יחיד, כי משהוצא כלי זה מפעולה ניטל מן היחידה אמצעי-האש העיקרי שלה ושותק חלק

### אורת-הקרב של חיל-הרגלים

לגבי אופן כניסת הרגלים לקרב מסתמנות שתי שאיפות: א. להקל על חיל-הרגלים את עומס מסע-ההתקרבות — ולהסיעו, ככל האפשר לקרבת שדה-הקרב ברכב זחלי או בדרך האויר; ב. לפתוח את הקרב באש כלי-הנשק-הכבד ולדחות עד כמה שני-הזו יותר את שעת תפעולו של נשק-הפלוגה. לשתי-השאיפות — שמירת כושר-הלוחמים בטרם קרב וחסכון יכולתן של היחידות הקטנות (כולל מלאי-תחמושת) — מטרה אחת: לקיים בשלמותו את כוח-המחץ הנפשי, הפיסי והחומרי עד לראשית הה-אבקות המכרעת עם היריב — דהיינו, עד לשלב הקודם לקרב-המגע. אך בבוא הרגע, כשעל חיל-הרגלים להשען רק (או כמעט רק) על אמצעיו הוא — צריך שהללו במחץ-אשם ובניידותם יכריעו במ-הירות אפילו יריב חזק במספרו ובנשקו. על דרישות אלו עונה רק רובה-הסער.

### תפיסת-הימור בענין רובה-הסער

מבין כלי-הנשק הרבים, אשר הונהגו בחיל-הרגלים ב-50 השנים האחרונות, נודעת חשיבות מיוחדת לרובה-הסער. הרעיון במקורו, אשר הניע לקראת רובה-הסער, דהיינו — הרצון להחליף את התת-מקלע הישן בחדש — הורחב ב-1954 ופותח עד כדי תפישה כוללת שלמה של חיל-הרגלים. תפישה זו נשענת על חמישה רעיונות-יסוד:

1. גם במלחמה אוטומית נשאר חיל-הרגלים החיל העיקרי של צבא שתפקידו ההגנה-האסטרטגית.
2. מיטב סיכויי ההצלחה צפויים להגנה בקרקע קשת-תנועה אך שם דורש קרב-המגן מספר רב יחסית של לוחמים בודדים. מצד שני מכביד שטח כזה על הפעלת נשק כבד — לא רק אצל היריב אלא גם בצדנו. לכן יצטרפו הלוחם הפרט, ויחידת-הרגלים הקטנה, להשען במידה מרחיקה-לכת על אמצעייהם-הם בלבד.
3. הגברת עצמת-האש של הרגלים הכרחי. איפוא, כי תועתק בראש וראשונה אל הלוחמים-הבודדים הרבים, שהם המביאים את ההכרעה בקרב-המגן. אין זה מספיק אם רק נצייד את הגדודים בכלי-נשק-קיבוציים ברי-מחץ מעטים.

חינוכי מכוח לחימתה. הרבה פחות מורגשת יציאתו מן הפעולה של רובה-סער אחד, עשירית בלבד מכות-אשה. ריבוי מקורות-אש בקרב-הרגלים מבטיח יור-תר רציפות-אש בשלבי הקרב המכריעים.

הגורם השני לתגבורת עצמת-האש הוא יכולתו של כל חייל שבפלוגה לירות רימוני-רובה (נ"ט, חנ"מ, עשן). כאן ניתן לכיתה ולמחלקה אמצעי יעיל לפגיעה למאות מטרים אחדים במטרות שמאחורי מחסות, וכן ליצירת אש-חסימה כבדה ומידית.

בסיכום פרק זה נציין: אף עם כלי-הנשק-הגדודי המצויים כיום, נשאר תחום פעולתה העיקרי של הפלוגה הרובאית בגבולות של 500 מ'. אף הנהגת רובה-הסער אינה מגדילה את טוח אש-הפלוגה — כי אם מגבירה את עצמתה, את רב-גוניותה, את ניידותה ואת רציפותה. וחשיבות לא מבוטלת לעובדה, כי תכופות נעלם עתה ההכרח בהזמנות-אש מהדר-גים והגבוהים-יותר, הגוללות זמן והפגיעות לשיבו-שיקשר, שהרי כבר למפקד-הכיתה ישנם אמצעים כדי לפעול מהר וביעילות נגד מטרות קרובות מסו-בנות. והדבר מקל הרבה על הפיקוד הנמוך ביותר.

#### ארגון וחימוש

א. כוח-אדם. עם הנהגת רובה-הסער צצה מיד השאלה, שמא עם הגברת עצמת-האש של הרגלים, תתאפשר הקטנה ניכרת בכוח-האדם של הפלוגה. לכאורה מוצדקת שאלה זו, אך אני מחזיק בדעה אחרת. כוח-האדם של יחידות-הרגלים אינו מותנה רק על-ידי חימושו, הלז אינו אלא אחד מן הגורמים

הקובעים את העצמה המספרית של חיל-הרגלים. כבר סקירה חטופה של תולדות ארגון הצבאות מר-אה, שעל-אף המצאת כלי-נשק-האש ושכלולם המת-מיד לא קטן מספר החיילים בפלוגה אלא אף גדל. וב-50 השנים האחרונות נשאר הוא ברוב הצבאות בין 160—200 איש.

הגברת עצמת-האש לא הביאה לידי הקטנת היח-ידות אלא לידי הגדלת מרחב הלחימה שלהן. תופעה זו מוסברת בכך, שבצד עצמת-פעלם של כלי-נשק משפיעים עוד הרבה גורמים חשובים על גודל היחידה. בעת מלחמה על חיל-הרגלים לבצע תפ-קידיו כל 24 שעות-היממה, כשאת התחלפות ה"מש-מרות" חייבות היחידות הקטנות לבצע בכוחות עצמן. וכיתה קטנה, בת תקן קטן, משנה את אופיה כבר לאחר שהיא מאבדת שני אנשים, והופכת להיות חוליה בלבד, אשר כוח-המחץ שלה כבר אינו מספיק. אך נוסף לכל אלה תטיל המלחמה האטומית שורה של תפקידים נוספים על חיל-הרגלים. אנשי דרגי-הקרב הקדמיים צריכים בכוחות-היהם ובאמ-צעים צנועים לבצע התחפרות עמוקה יותר והסווא מדוקדקת. לחימה כמבנים מרווחים-יותר מצריכה סיור מוגבר, הבטחת הרוחים המוגדלים בין היחידות, דרכי-קשר ארוכים יותר ומאמץ רב יותר בתספוקת תחמושת ומזון. כל הפעולות האלו נופלות לבסוף שוב על שכם האנשים שביתדות-הרגלים הנמוכות ביר-תר ומכבידות עליהם נוספות. ככל שיקטן מספר האנשים, גדל חלקו של הלוחם-הפרט בעומס זה. הגורע מכוח-לחימתו.

4. למכשיר העיקרי של קרב-האש הרגלי הופך על-כך רובה-הסער, אשר יחד עם זה הנו הנשק האישי של הלוחם-הפרט. על כלי-נשק זה יהיה לפתור את כל ארבעת תפקידי-האש העיקריים, המתיצבים במסגרת קרב-הפלוגה: אש-נפח לוחכ-נית; הגנה נ"ט מקרוב; שימוש ברימוני רובה; העשנת מטרות קטנות.

5. מבחינת מדיניות-ההגנה הכוללת הנה "תפיסת-רובה-הסער" רבת-משמ-עות. היא מחזירה את מכשיר-האש העיקרי של חיל-הרגלים לידי של החייל-הפרט. הרובה אינו עוד כלי-נשק להגנה עצמית בלבד. כתוצאה, לגבי חיל-הרגלים לובשת שוב ההתאמנות החוץ-שרותית בקלעות, במפורש, את האופי של הכנה בלתי-אמצעית לקראת קרב-האש של החילות-העיקריים.

כן מאפשר שוב הבסיס הרחב, שעליו תושחת אש-הרגלים בעתיד, לרבים מאוד מחיילינו, להשתתף בלחימה, כשהם יורט אישית בכלי-נשק, שיש לו חלק בהכרעת הקרב. לבחינות פסיכולוגיות אלו נודעת במלחמה טוטלית משמעות רבה ביותר לגבי איתנות הרצון-להגנה.

עיר (מפקד המחלקה) לאחר תקופת-אימון קצרה בלבד — ומצד שני תקופת-האימון הארוכה-יותר ונסיונו הרב-יותר של מפקד הפלוגה — מחייבים אותנו, לשמור על פשטות הארגון בכיתה ובמחלקה ולהעביר את הדגש של הנשק-היחידתי אל הרמה הפלוגתית.

ד. הפלוגה, בהתאם לתפקידה כנושאת קרב-הרגלים בקרבת האויב, צריך שיהיו כלולים אודג'י נית בפלוגה רק אותם כלי-נשק, אשר אנשיה יכיר לים לשאת אתם, ואשר יש ביכולתם לגנון על עצמם באשם-הם. אלה הם — נוסף לכלי-הזיוין שבמחלקות — מקלעים, ובזוקות. שפעת רובי-הסער היא נושאת קרב-האש של הפלוגה, המקלעים, הבזוקות והרובים בעלי-כונת-טלסקופית נשארים כלי-נשק מובהקים של פיקוד-הפלוגה או לתכלית-מיוחדת — ליצירת נקודת-כובד של אש או למלוי משימות מיוחדות.

לאיזה נשק-בפיקוד זקוקה הפלוגה בנוסף על שני המקלעים הבינוניים ותשע חוליות בזוקה?

הדרישה לאורת לחימה מרווח מאד מדגישה את חשיבותם של טוהי-ידי גדולים יותר גם בדרג הפי-קוד הפלוגתי. כאן מתעוררת בעיקר שאלת שילוב של מרגמה 81 מ"מ שטוחה השימושי הגדול, משקלה הקל-יחסית ופשטותה עושים אותה כאילו למתאי-מה בשביל דרג הפלוגה. נגד שילובה מדברים בראש וראשונה שיקולי הדרכה והדאגה לניידות פלוגת-הרגלים. הפתרון הקיים אצלנו עד כה עמד בדרך כלל במבחן. כאשר תנאים מיוחדים ידרשו זאת, יקצה מפקד-הגדוד, כמו עד כה, מרגמות או אש-מרגמות בסיוע לפלוגות. היות וממילא נחוץ יהיה למכין את המרגמות, תקל בעתיד ניידותן המוגברת על שיתוף הפעולה ההדוק עם פלוגות-הרגלים; והי-נסיון אשר ירכש עם המרגמות הממוכנות מחד גיסא, ועם רימוני-הרובה נפיצים מאידך גיסא, יבהיר, אם יש לשלב מרגמות לפלוגת הרגלים — ואם לאו. הבעיה החופה ביותר, אשר מעוררים רובי-הסער בקשר לשאלות-מינוע היא בעית תספוקת התחמושת. גם בארגון הנוכחי ניתן רק בוחק פתרון לבעיה זו. תובלת התחמושת, במיוחד של רימוני-ידי, רי-מונים ג'ט וסוגים אחרים של רימוני רובה-הסער הכרחי להעמידה על בסיס אחר — כי בעתיד לא תוכלנה לא התובלה בעזרת בהמות ואף לא המשאית לשמש פתרון משביע-רצון. רק כלי-רכב עובר-בכל, היכול לנסוע במשך זמן-מה גם בקצב הליכה, מסוגל

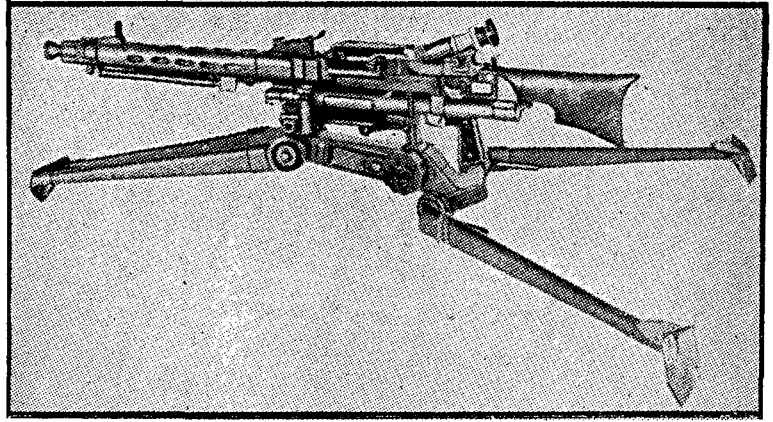
ב. הכיתה, בכדי שתוכל לבצע תפקידי-קרב למשך זמן רב יותר וללא הפסק זקוקה הכיתה ל-10 אנשים בערך — כגודלה אצלנו כיום. אין בחימוש החדש כדי לשנות זאת. כרם, כאן מביאה הגברת החימוש לידי הרחבת מרחב-הלחימה. חימוש הכיתה יהיה שונה לא מעט מזה של היום. כל אנשיה מקב-לים רובה-סער ועקב-כך יש ביכולתם לירות אש-בודדת מהירה עד ל-400—500 מ' — ואש שוטפת עד 300 מ' — אל מטרות קטנות ומחופות בסיכוי-פגיעה טוב. כן מותקן רובה-הסער להטלת רימונים, אשר עם אנשי-הכיתה או ברכב הפלוגה, כאן שוב נוגעים אנו בבעית גודל הכיתה. כגודל הכיתה — כמות התחמושת שביכולתה לשאת אתה, ניתן אם-כן לארגן את כיתת-הקרב באופן פשוט ביותר: מפקד-הכיתה ו-9 אנשיו זינם זהה, רק חלוקת סוגי הרימונים ביניהם משתנה.

ג. המחלקה, מה שמציין את המחלקה הוא יכול-תה לאגד כיתות אחדות, כדי להגביר כוח-פועל על-ידי הפעלתן במאוגד. לתכלית זו זקוק מפקד-המח-לקה לחולית-פיקוד קטנה ולעתים גם לאשם של כלי-אש מיוחדים אשר יכולים להנתן לו אורגנית או במקרה הצורך מוקצבים תחת פיקודו. אמצעי-האש הראשי של המחלקה הוא רובה-הסער שלה. לשם פעולה נגד "מטרות-נקודה" קשות-איכון יהיה גם להבא צורך בצלף עם רובה בעל כונת טלסקופית. את הבזוקות מספקים למחלקות בהתאם למשימה ולפני-ההקרע, כאשר פני-ההקרע מאפשרים הפעלת שריון על-ידי האויב. להבירורים, מוקשים ואמצעי-פיצוץ אחרים יסופקו גם הם לפי הצורך.

הזקוקה המחלקה לנשק מחולקתי?

יתכן כי יש להעמיד לרשות מפקד-המחלקה כיתת-אש קטנה — בדומה למצוי עתה אצל הפלוגה; כיום היו באים בחשבון בשביל זה מקלע בינוני או מרגמה 81 מ"מ. אך שני אלה כבדים מדי בשביל המחלקה. לעומת זאת היו המקלע הקל או המרגמה הקטנה מביאים תועלת קטנה מאוד, כי יתרון אשם על אש-רובה-הסער ורימוני-הרובה החדש שלו קטן מכדי לאזן את הסרונותיהם; ניידות פחותה וארגון מורכב. למפקד מחלקה, תודות לרובי-הסער ולרימוני-הרובה, אפשרויות מגוונות ליצירת נקודת-כובד של אש.

גם הישובים בדבר רמת-האימון של הקצין הצ-



הנשק הקיבוצי של אש  
שטוחת המסלול בפלוגת  
הרובאים השביצרית.

של "נשק-הפיקוד". לעומת זאת מביא רובה-הסער גם כגון לתוספת עצמת-אש. רצוי כאן לציין שחור-ליות הבזוקה תצוידנה אף הן בעתיד גם בנושק אוטומטי.

כעת, בטרם נסתיימו הניסויים ביחידות, מוקדם היה לקבוע את פרטי הארגון של פלוגת-הרגלים. גם שאלת תקן רכב-המנוע ודירוגו, וכן בעית תובלת התחמושת בשדה-הקרב, זקוקות עוד להבהרה יסודית. הנסיון באותן פלוגות הרגלים חמושות רובי-הסער, אשר הוקמו ב"אסכולות הטירון" שבקיץ זה (1958) יעלה תשובות מאלפות לאחדות משאלות אלו. אך דבר אחד ידוע וברור כבר היום:

יהיו אשר יהיו ארגונן וחמושן של הפלוגות-הרובאיות בעתיד, הרי לעולם לא יוכלו להיות אלא האמצעי לתכלית:

להביא את רצון-הלחימה של חיל הרגלים לידי התגשמותו.

לפתור את בעית תובלת התחמושת או לבוא בחשבון כ"נושא-נשק" בתוך פלוגת-הרגלים.

שיקולי כוח-אדם והשגת נשק וציוד — ומעל לכל גם תחומי אפשרות-האימון — גוזרים עלינו שהצעד הראשון לשידוד מבנה של הפלוגה הרובאית, ההופך להכרחי עם הנהגת רובה-הסער, לא יהיה בגדר פגיעה גסה-מדי. צורות ארגון ונוהלי פעולה, אשר נבחנו ונתגבשו בעבר בפלוגה הרובאית — אין לשנותם ללא הכרח אמיתי. והרי ידוע, כי נחר צות בצבא מיליציוני שנים בשביל שיספיק חידוש להכות בו שורש ולהתבסס. הפלוגה הרובאית החדשה תשאר על-כן לעת עתה, בקוי היסוד של המבנה שלה, דומה לפלוגה של היום, והיא תהיה מורכבת ממחלקת-מפקדה, מחלקות-רובאים ומחלקת-אש. ההבדל הגדול ביותר לעומת הפלוגה של היום הוא בזיון — ובעיקר במחלקות, עקב הכנסת רובה-הסער. ואילו במחלקת-האש אין לצפות להגברה גיכרת

### הרובה-המיטען, מהיר-הירי ואשר הנו קל-יותר במשקלו ובמשקל תחמושתו, הונהג



בשנים האחרונות בשורה ארוכה של צבאות — ובעצם עובדה זו יש משום עדות להכרח אשר ראו אלה לעשות כן, אך נסיון קליטתו בצבאות קצר עדיין; וכל עדות, או ניתוח, לנסיון כזה — הנם רצויים ועשויים-להועיל. הקולונל-מפקד-הדיביזיה מס ווייזל — בעל המאמר הודן בשאלה "מה תורם רובה-הסער" (כשמו-המקובל בשביצרית) לפלוגה-הרובאית, מוכר כבר לקוראי "מערכות" מלפני 7-6 שנים, מסקירותיו על לקחי צבא ארצה בקוריאה (שנכתבו בהיותו הנספח-הצבאי השביצרי בושינגטון).